

མཁས་པ་འདུག་པའི་སྒྲོ་

མཁས་པ་འདུག་པའི་སྒྲོ་

མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་བཤུགས་
བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས།

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཅུམས།

མི་ཕྱགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

本书根据拉萨木刻板整理出版。

དེབ་འདི་ལྟ་མཁི་གིང་པར་ལྟར་བསྐྱེགས་ནས་བསྐྱུན་པ་ཡིན།

མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲོ།

ས་པར་ཀྱན་དགའ་བྱུང་མཆན་གྱིས་བརྩམས།

བྱུང་སྐྱེས་ངག་དབང་སྒྲོ་བཟང་དང་མགོན་པོ་བྱུང་མཆན་

གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེགས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་པ།

1981 ཁོང་མེ་ 6 པར་པར་གཞི་ 1 པོ་བསྐྱེགས་པ།

1981 ཁོང་མེ་ 6 པར་པོ་ཅིན་ལ་པར་ཐངས་ 1 པོ་བསྐྱེགས་པ།

དེབ་སྐྱེས་ལེགས་ཅེར་སྒྲོར་བྱུར་ 8 ལྟར་ 8

དེབ་དཀྱུས་མ་ཅེར་སྒྲོར་བྱུར་ 3 ལྟར་ 7

智者入门

(藏文)

萨班·贡噶坚参著

嘉赛·阿旺洛桑 工布吉村编

民族出版社出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

开本：850×1168 毫米 1/32 印张：5 1/8

1981年6月第1版

1981年6月北京第1次印刷

精装本印数：001—300册 定价：0.88元

平装本印数：1—18,700册 定价：0.37元

书号：M 7049(3)13

དཀར་ཆག

དང་པོ། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་སྟོར།	1
གཉིས་པ། ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ལུ།	11
ཟུའི་རྒྱ་ཡི་གེ་དང་། མིང་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་	
གསུམ་པ་ཤད་པ།	11
ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚིག་རྒྱ་བཤད་པ།	27
གསུམ་པ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལུ།	75
ཚུལ་རྩི་ལྟར་བཤད་ཉན་བ།	76
དེ་ལྟར་གསུངས་ནས་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།	78
བཞི་པ། ཚུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལུ།	109
དང་པོ་རྒྱུར་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པའི་ལམ་རྒྱུར་བ། ...	109
གཉིས་པ་དངོས་གཞི།	115
གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་ཚོགས་པས་གཟུང་བདེ་བའི་ཕྱིར་	
ངག་བསྟུས་ཏེ་བདེ་སྤྲད་པ།	154

དཔེ་ཐུན་སྒྲིལ་གྱི་གསལ་བཤད།

《མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཐུན་སྒྲིལ་》ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ས་སྐྱ་པ་སྒྲིལ་ཏེ་ཀྱན་དགའ་ཀྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་རེད། ཁོང་གི་ལོ་ 1182 ལོར་པོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཚུ་ལྷག་ལོར་གཙང་དུ་འཇུག་སྟེ། ལོ་ 1244 ལོར་སྐུ་པའི་ཀྱལ་པོ་ཨ་ཁོ་ལོ་ཏེ་སྐུ་པོ་ཏེ་ལྷན་གྱིས་གདན་ཞུས་ཏེ་མེས་ཀྱལ་ནང་ཁྱལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཀྱལ་པོ་དང་མཛེས་ཞིང་། ཀྱལ་པོས་མངགས་པ་བཞིན་དབུས་གཙང་གི་མེས་སྐྱ་ལོང་རིམ་རྣམས་ལ་འཕྲོད་སྐྱེལ་ཡི་གེ་བཏང་ནས་མེས་ཀྱལ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུར་མང་གཞི་བཏིང་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》དང་《ཆད་མ་རིག་གཏེར》《སྒྲིལ་བ་གསུམ་ལ་སྐགས་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མེན་པའི་རིག་པའི་གཞུང་མང་པོ་བརྩམས་ཡོད་པ་ལས། 《མཁས་པ་འཇུག་པའི་ཐུན་སྒྲིལ་》འདི་འདྲི་དག་གི་ནང་ཆན་གྱིག་ཡིན་ཞིང་། དེར་མཁས་པ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་དང་། མཁས་པ་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བའི་ཐུན་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་། འབེལ་བའི་གཏམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་བཅས་ལེན་གསུམ་དུ་བཞོས་ནས། སྒྲིལ་དང་། ཐུན་དག་ཆད་མ་སྟེ་གྱི་ཐོག་ནས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་བྱ་དང་། ཞེས་བྱ་མང་པོ་བཤད་ཡོད་པས་དེར་སྐབས་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དར་རྒྱས་གཏོང་སྐབས་“གནའ་བཟང་དེང་སྒྱུད་”དང་“སྐྱེགས་དོར་བཅུད་ལན་”གྱི་དབྱེད་གཞིར་མཁོ་བར་བསམས་ནས་པར་སྐྱོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆད་ལྷག་དང་འཇུག་པ་མཆིས་ན་འདི་ག་དཔེ་ཐུན་ཁང་ལ་དགོངས་འཆར་གསུང་གནང་ཡོད་པ་ཞུ།

མཁམ་པ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་

མཁམ་པ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ། ལྷ་མ་དང་འཇམ་པའི་དཔལ་ལ་གྱས་
པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ།

དོན་བཟང་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིག་གི་མ་མེད།

རང་གཞན་དོན་བརྟེན་སྤྱོད་དང་ངེས་པར་འབྱུང་།

སྒྲིལ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྒྲིལ།

འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་ཞལ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆལ།

བརྟེན་བཅོས་ཀྱི་སྤྱོད་མར་མཚན་པར་བརྟེན་པ་འདིས་ཅི་བརྟེན་ཞེ་
ན། ལྷ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ར་བྱ་ཡིན་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཅམ་བརྟེན་ནའང་མཐར་ཐུག་འཆར་བྱ་
ཞིང་། གནས་སྤྱོད་པར་ཆད་ཞི་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་པར་བསམས་ནས་དག་
དང་པོ་བརྟེན་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གས་དེའང་རང་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་དག་
པར་རིག་པ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འཇིགས་པ་བཞིས་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སང་གའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལས་བཅམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ཀྱང་དོན་དང་ཆོས་དང་སྤྱོད་པ་དང་ངེས་པའི་ཅིག་སྟེ། སྤྱོད་སྤྱོད་དག་

-
- འདི་ནི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་དགའ་བྱལ་མཚན་གྱིས་བཅམས་པའི་གཞུང་གསུམ་ཆེ་བ་ཏེ་
ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་ཆད་མ་
རིག་པ་མཁས་རིག་གནས་ལ་སྤྱོད་གཉེར་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་
འབྱེད་པར་ཡན་མོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

པར་རིག་པ་བཞིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་ཅིང་། རང་
གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མཁྱེན་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་། རེས་པར་
འབྱུང་བའི་ལམ་དང་གོགས་སྟོན་པ་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ལོགས་གཞན་
གྱིས་མི་རྒྱུ་བས་མི་འཇིགས་པ་བཞི་བརྟེན་པ་སྟེ། རྒྱལ་འདིས་རང་གིས་རྩལ་
པ་དང་། གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་ཤེས་པ་ལ་མི་འཇིགས་ཤིང་
ཤིང་གའི་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ལ་
དོ།

འགའ་ཞིག་སྤྱི་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་།

ཁམས་དང་བྱེད་ཆོག་དཔེ་དང་ཆོག་གི་ཀུན་།

དབྱེ་བསྟུ་གངས་དང་རེས་པ་གོ་རིམས་ལ།

འདི་ལ་ཕལ་ཆེར་སྤངས་པར་མཐོང་ནས་འདི།

མཁས་པར་ཁས་འཆི་བ་འགའ་ཞིག་སྤྱི་ཅམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་།

མིང་སྤྱུབ་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རྟེན་སྟེར་བ་དང་། ཁམས་སྤྱུབ་པ་ལ་ཉི་

ངན་ཉའི་རྟེན་སྟེར་བ་དང་། བྱེད་པའི་ཆོག་ལ་བཞི་དང་དྲུག་ལ་སྟགས་

པའི་སྤྱི་བ་དང་། དཔེ་ལ་དཔྱད་དང་བསྟོག་པ་ལ་སྟགས་པའི་བྱེད་པར་

དང་། ཆོག་གི་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་དང་། རེས་དང་ལོན་ཉན་བརྗོད་པ་ལ་

སྟགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་སྟོན་པ་དང་པའི་རྒྱལ་དང་། བསྟུ་བ་ལ་

སྤྱི་བྱེད་བྱག་གི་སྟོན་ནས་རྒྱུ་སྤྱད་པ་དང་། གངས་རེས་པ་ལ་དཔྱད་

འགའ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་བསྟོག་པ་དང་། དཔྱད་པའི་

སྟོན་ནས་རྒྱུ་རེས་པ་དང་། གོ་རིམས་ལ་ཆོག་དང་དོན་གྱི་རིམ་པས་

བརྗོད་བྱེད་ཞིང་རྟོགས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་ལ་གངས་ཅན་གྱི་ཁྱོད་འདི་ན་ལེགས་

པར་མ་སྤྱངས་པའི་སྤྱི་ཕོ་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་ཕལ་

པའི་དོན་དུ་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་འདི་བཤད་དོ།

སྤྱི་འཆད་ཅེ་ན།

མང་དུ་སྒྲིམ་གྱིང་མ་སྒྲིམ་ནས་གོ་མས་པ་དང་།

མན་ངག་དབང་གིས་དཔལ་ལྷན་ཀུན་དགའ་ཡི།

ཀུལ་མཚན་འདི་ན་འགའ་ཅམ་འཆད་པ་ལ།

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བ་སྤྱད་དེ་ཉོན།

སྤྱི་བརྟན་བཅས་ཀ་ལྷ་པ་དང་། ཅན་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་།

ཆད་མའི་བརྟན་བཅས་ཀུན་ལས་བརྟན་དང་། རབ་དུ་བྱེད་པ་སྤྱི་བརྟན་ལ་

སྒྲིམ་པ་དང་། ལྷན་ངག་གི་བརྟན་བཅས་སྤྱི་བའི་རབས་དང་། ཆེན་

པོ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་དུ་གསུམ་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱུ་སྤྱི་བརྟན་

བཅས་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་དང་། རྒྱུ་སྤྱི་བརྟན་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་པ་དང་།

ཆེན་གྱི་ཀུན་གྱི་བརྟན་བཅས་དཀྱིད་དང་། དབྱངས་ཅན་གྱི་མགུལ་ཀུན་ལ་

སྒྲིམ་པ་དང་། མིང་གི་ངེས་བརྗོད་ཨ་མ་ར་གོ་ཏུ་དང་། ལྷ་ཆོགས་

གསལ་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱུ་སྤྱི་བརྟན་བཅས་ལྷ་རྣམས་རབ་དུ་

དགའ་བ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་། ལྷན་དབྱང་གི་

བརྟན་བཅས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། གས་བ་རིག་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་།

བརྒྱ་རིག་པ་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཆ་ཆད་དང་། ས་དང་རྒྱ་ལ་སྒྲིམ་པའི་

བརྟན་པ་དང་། ལྷ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་སྤྱི་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཅིས་དང་། བད་གི་རྒྱུ་

ལ་སྒྲིམ་པའི་ཅིས། བད་པ་དང་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྒྲིམ་པའི་བྱེད་པ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་

དང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས་བྱས་པའི་བརྟན་བཅས་དང་། བད་རིག་པ་ལ་

མདོ་སྤྱི་དང་། འདུལ་བ་དང་། མདོ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་གསུམ་དང་། ལྷ་པ་

དང་། རྒྱུ་པ་དང་། ལྷ་ལ་འབྱོར་དང་། ལྷ་ལ་འབྱོར་ལྷ་ལ་མེད་པའི་

ལྷན་ཕྱི་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དང་། འབྲེལ་བཤད་ལ་སོགས་
པའི་ཡོངས་སུ་བྲགས་པ་པལ་ཆེ་བ་མཐོང་ཞིང་ ཐོས་ནས་འདྲིས་པར་བྱས་་་
པ་ཡིན་གྱི་རང་བཟོ་དང་ཐུན་སྦྱལ་མ་ཡིན་པས་མཁས་པ་ནམས་འཇུག་པའི་
སྒྲི་འཆད་པ་འདི་ལ་སྒྲོ་གྲོས་གསལ་བ་ནམས་གྱིས་ཆགས་སྤང་བྱངས་ཏེ་་་་
ཡིད་དགའ་བར་གྱིས་ལ་ཉོན་ཅིག་ཅས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།།

མཁས་གང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁྲོ་ན།།

ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད།།

བྱེ་བྲག་སྦྱངས་པའི་དོན་ཤེས་པ།།

དེ་ཡང་དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན།།

མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་གང་བསྐྱབས་པ་ཤེས་པ་དེ་
ལའང་དེ་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པོ།། མཁས་པ་དེས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྡ་སྟེ།

དེ་ཡུལ་བརྟུན་སྦྱད་རྟོག་གི་དང་།།

གས་བ་ཕྱི་ནང་རིག་ཅས་གསུངས།།

བརྟུན་སྦྱད་པ་སྦྱ་དང་། རྟོག་གི་ཆད་མ་དང་། ཕྱི་རྣམ་རིག་པའི་
བཟོ་དང་། ནང་རིག་པ་ལུང་གི་ཆོས་དང་། གས་བ་རིག་པ་སྦྱན་དབྱེད་
དོ། །དེའང་མདོ་ལྷེ་རྒྱུ་ལས།

རིག་པའི་གནས་ལྡ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་པར།།

འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ།

གཞན་དག་ཆར་གཅད་ཇིས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བྱིར་དང་།།

རང་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ།

གཞན་ལས་གཞན་དག་ནས་བཤད་པ།

འདི་ཡི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་གྱུ།

མདོ་ལས་རིག་པའི་གནས་བཙུན་ཅེས་གསུངས་པ་འང་ལྟ་བུ་མོ་མོ་
འདིར་འདུས་པར་ཤིས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་ནམས་འཇུག་པའི་སྒྲི་
ལ་གསུམ་སྟེ། ཚྭ་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཚྭ་པ་ལ་འཇུག་པའོ།
དེའང་ཐོག་མར་ཚྭ་པ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་འདོད་པས་བསྟན་བཙུན་གྱི་
ཐོག་མར་མཆོད་པར་བཞེད་པ་བཤད་དེ།

བསྟན་བཙུན་གྱི་དཔེ་པ་ཡིས།

སྟན་པ་ལ་ནི་མཆོད་བཞེད་བྱ།

བསྟན་པ་སྟེ་ཕྱིར་དག་པའི་ཆིག །

འདི་ལ་འཇུག་པ་བཟང་པོ་མཐོང་།

མཆོད་པར་བཞེད་པ་ལ་དགོས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཆིག་གི་
དོན་གསུམ་ལས། དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚྭ་པ་པོ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་
འབྱུང་བ་དང་། བཤད་ཉན་གྱི་དཔེ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འཕྲོལ་བའོ། །བསྟན་
པའི་དོན་ལ་གང་ལ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པའོ། །ཆིག་གི་
དོན་ནི་མང་གི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་དག་དོན་བཙུན་ལ། རྩམ་སྟེ་ཕྱི་འགྲོས་
ཀྱིས་གཞུང་དོན་བཤད་པ་སྟེ། རྩམ་པར་རང་རང་གི་གཞུང་ཚྭ་པ་དང་
འཆད་པའི་སྒྲི་བས་སྟེ་ཤིས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པར་བཞེད་པ་
དེའང་ཕྱགས་གཅིག་དུ་ངེས་སུ་ཞེ་ན།

མཆོད་བསྟན་འདུད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།

ཤིས་པར་བཞེད་སྟོན་མི་འགལ་ཏེ།

ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི།

ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་ཕྱིར་རོ།

མཚན་བརྗོད་ལ་མཚན་པའི་མཐའ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་
བ་དང་། ལྷག་འཆལ་བ་དང་། ཞིས་པར་བརྗོད་པའི་མཐའ་ཅན་ཡོད་དེ།
དང་པོ་ནི་དབྱས་མཐའི་འབྲེལ་པར།

བསྟན་བཅས་འདི་ནི་རབ་མཛད་པ།

བདེ་གཤེགས་ཉིད་སྦྱིས་བདག་སྐྱེས་ལ།

འཆད་པ་ལ་ཡང་མངོན་མཚན་ནས།

དོན་རྣམས་དབྱེ་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བ་དང་། ལྷག་འཆལ་
བ་དང་། ཞིས་པར་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱེས་པའང་ཞེས་པར་བྱའོ། དེ་
དག་ཆིག་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་མི་འགལ་ཏེ། སྟོན་པའམ་འདོད་པའི་ལྷན་ཡོན་
ཏན་བརྗོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་
སྐྱེས་པ་གཤེགས་ཏེ་འཆད་ན་མི་དགོས་ལ། མི་འཆད་ན་དོན་མེད་དོ་སྟེན་ན།

དམ་བཅའ་བ་དང་བསྐྱེད་ཆིག་སྐྱེས་ལ།

འཆད་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་སྟེ།

མཚན་རྟོགས་འབྱུང་པའི་རྒྱར་འབྱར་བས།

ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་རེད།

བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་དོན། བསྐྱེད་དོན། ཆིག་དོན་
གསུམ་ལས། དང་པོ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ཐུངས་པས་གཞུང་འཆད་
པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟོན་ལ། སྦྱོར་བའི་རྒྱ་དོན་བཟང་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་
སར་བྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁས་ལེན་གྱི། ཤོ་

དང་མིག་མངས་ལ་སྐྱེས་པ་བྱ་བ་དན་པ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་།
 དབུས་སུ་ཁས་མེད་ན་རྟོ།། གཞན་ཡང་ཁས་སྐྱེས་པས་དེའི་དོན་ལ་རང་
 ཉིད་མཁས་པར་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཁས་ན་ཆོག་སྟེ་།
 དབུས་སུ་ཁས་མེད་ག་ལ་བྱས། ཡང་དམ་བཅས་པས་དེ་འབྱུང་པའི་རྒྱར་
 འབྱར་ཏེ། ཡ་རབས་རྣམས་ནི། སྐྱེས་ནི་གཏོང་གི་དམ་བཅའ་མིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ།། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་
 དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཕྱིར་ནི་འདྲིས་ཤིག་ཤིག།

ཅས་བྱ་བའམ།

ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྦྱིད་དེ་ཉོན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྲེས་པར་བྱོལ། །བསྐྱེད་པའི་
 དོན་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ། གང་བཤད་ན་བརྟན་བཅས། གང་
 གིས་འཆད་ན་རྩོམ་པ་པོས། ཇི་ལྟར་བཤད་ན་རྒྱས་པའམ་འབྲིང་ངམ་བསྐྱེས་
 པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་དགོས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་ཅིས་ངག་གི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་
 བརྟན་རྟོ།། །ཆོག་གི་དོན་ནི་རང་རང་གི་གཞུང་ཏུ་གྲེས་པར་བྱོལ། །ཡང་
 བརྟན་བཅས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱས་པ་མེད་ཀྱང་འབད་བཞིན་ཏུ།།

བརྟན་བཅས་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཆོག།

བརྟན་བཅས་དང་ནི་སྟོན་བྱེད་པ།།

གཉིས་ཀ་དམ་པར་བརྟན་ཕྱིར་ཡིན།།

ཁོ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོ་རྒྱལ་བ་དང་། རྟོན་སྦྱངས་པ་རྒྱང་བས་
 རྩོམ་པའི་བྱས་པ་མེད་མོད། རོན་ཀྱང་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བའམ།
 རང་བས་དམན་པའི་དོན་ཏུ་འབད་པར་བྱོལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྟེ། འདྲིས་

བསྟན་བཅོས་དམ་པར་སྟོན་ཏེ། ལུས་པ་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་འབད་ན་འདི་
 ལ་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་ལུན་པས་དབྱེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་
 ན་ཚོང་པས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཙུམ་པ་པོ་
 རང་ཉིད་གང་ཟག་དམ་པར་རྟོགས་པའང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོག་དོན་ལ་
 མཁས་བཞིན་དུ་འང་མི་ཤེས་ས་ཞེས་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་དབྱེད་ན་རྩམ་པ་
 པོ་གང་ཟག་དམ་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལའང་བསྟུས་པ་དང་།
 ཆོག་གི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་འཆམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་
 ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐོག་མར་འགོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅོ་ན།

བཤད་སྒྲ་བ་དང་གཟུང་བདེ་ཞིང་།།

བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་རྩད་བཤུལ་བྱུང་།།

མཁས་པ་ལ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལུས་།།

བསྟུས་ཏེ་ཐོག་མར་དགོད་པ་མཛད་།།

ལུས་རྣམ་གཞག་ཐོག་མར་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་སྟེ། འཆད་
 པ་པོས་འཆད་སྟེ། ཉན་པ་པོས་གཟུང་བདེ། བསྟན་བཅོས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཤེས་པས་བརྗོད་བྱ་ངོས་ཟིན། གོ་
 རིམས་མི་འཕྲག །མགོ་སྒྲིམ་པས་དོན་བདེ་ཐག་ཏུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་སྟེ་
 གསུམ་མ། །གཉིས་པ་ཉན་པ་པོས་གཟུང་བདེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པའི་
 སྐབས་སུ་བརྗོད་བྱ་བདེ་ཐག་ཏུ་ངོས་ཟིན། བསམ་པའི་སྐབས་སུ་གོ་
 རིམས་མི་འཕྲགས་པར་རྟོགས་སྟེ། བསྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྟུས་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པས་བསྒྲིམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་འོ། །
 གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི། ལུས་དང་ཡན་ལག་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བས་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་དང་འཕྲགས་པའི་སྒྲོན་ལས་གྲོལ་བས་.....

བསྟན་བཅས་ཡང་དག་པའི་ཞེས་ངེས་ཤིང་བཞུགས། །འདི་དག་གི་བསྟན་
པའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་ཏུ་རི་ལྟར་
རིགས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ། བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་མར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་
ངག་བཞུགས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

བསྟན་བཅས་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྟན་པས་ཐོག་མར་དགོས་པ་བསྟན།

ཡངས་སུ་རྟོགས་པས་དེ་མཐོང་ན།

དཔྱད་པ་ལ་ཡང་ཅིས་མི་འཇུག །

དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་ཁྱད་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་དགོས་པ་དང་། བསྟན་
པ་དང་། ཆེག་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་ནི་རྣམ་བཤད་རིགས་
པ་ལས།

མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས།

ཉན་དང་ལེན་པ་ལ་སྐྱབས་ལ།

ཉན་པ་པོ་དེ་གུས་འགྱུར་བས།

ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གཞུང་མཛེས་
པ་སྟེད་ཅེས་ཟེར། འགའ་ཞིག་དོན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཐོག་པར་འདོད།
དེ་དག་གྲང་གནས་སྐབས་སུ་འགའ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། མཐར་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་ཉིད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པའི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། བརྗོད་བྱ།
དགོས་པ། དགོས་པའི་དགོས་པ། འབྲེལ་པའོ། །འདི་དག་ལ་གཞན་གྱི་
ལུགས་དགག་པ། རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བ་སྟེ།
གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་ཁོ་པོས་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་གྲེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཚོག་མའི་ངག་རྒྱལ་པ་ཤད་ནས་བརྟན་བཙུག་གི་ལུས་རྩིས་
པ་ན་ལྷའི་རྒྱ་ཡི་གེ་དང་། མིང་དང་ཆོག་གི་ཆོག་པ་ལྟུང་བཤད་དོ། །
དང་པོ་ནི།

དངོས་སུ་བརྗོད་འདོད་མི་སྟོན་ཅིང་།

བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ།

ཡི་གེ་ཞེས་བཤད་ཡི་གའི་མཆན་ཉིད་ནི། རྟན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲི་
སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དབྱངས་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་ཡི་
དང་ཀླ་ལའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེ་རེ་རེའི་ངེས་བརྗོད་ལས།
ཨ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་དང་། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པར་
བཤད་པ་དང་། བོད་ལ་ཡང་ཡི་གེ་རེ་རེས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་
མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་རྒྱལ་དབྱེ་འཇམ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་གོ་
བ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ཚོག་པས་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡི་དབྱེ་བསྟུ་འདིར་མ་བཤད།

ཡི་གེ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བསྟུ་ནི་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་པས་འདིར་
མ་བྱིས་པས་སྒྲི་སྒྲུང་སོགས་པར་གྲེས་པར་བྱའོ།

ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།

རྟན་གྱི་རོ་བོ་བདེ་སྟོན་པ།

མིང་ཡིན་ཞེས་མིང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རྟན་གྱི་རོ་བོ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་
པའི་སྒྲི་སྒྲུང་བའོ། །དེའང་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་གྱེ། ཀ་བ་བུམ་
པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་པར་དབྱེ་བའམ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟན་གྱི་རོ་
བོ་ལ་བདེ་མི་སྟོན་ན་ཡི་གེ་འདུས་པ་ཅམ་གྱིས་མིང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟན་

མི་སྟན་པའི་མི་གེ་འདུས་པའང་མིང་དུ་ཐལ་བས་སོ།།

དེའི་བྱད་པར་དག།

སྟན་པས་ཆིག་ཅས་རབ་དུ་བཤད།།

ཆིག་གི་ཡཆན་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་བྱད་པར་སྟན་པའི་སྒྲ་སྒྲི་སྒྲུང་བ་སྟེ།

ཀ་བ་རིང་པོའམ་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལ་སྐགས་པ་མིང་འདུས་པའོ། །དོན་གྱི་

བྱད་པར་མི་སྟན་ན་མིང་འདུས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆིག་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། བྱད་

པར་མི་སྟན་པའི་མིང་ཁྱད་མིང་དུ་འདུས་པའང་ཆིག་དུ་ཐལ་བས་སོ།།

དེ་དག་ཡན་ཚུན་སྦྱར་བ་ལས།།

བརྗོད་འདོད་གསལ་བར་སྟན་ཏེ་ངག།

དེ་དག་ཡན་ཚུན་སྦྱར་བ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་འབྲེལ་བར་གྲོ་བ་ནི་
ངག་གོ།

དེ་བསགས་པ་ལས་རབ་བྱེད་སྐགས།།

ཆས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་བར་དུ་འང་འགྲུབ།།

ངག་འདུས་པ་ལས་བརྗོད་བྱ་ཕྱགས་རི་སྟན་པ་རབ་བྱེད་དང་།

ཕྱགས་འགའ་ཞིག་སྟན་པ་ལེུ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གངས་རྗོད་བྱེད་

དང་། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང་། རིམ་པར་བྲེ་བ་ལ་སྐགས་པའི་མིང་ཅན་

ཆས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་བར་དུ་འགྲུབ་པོ།།

མིང་ཆིག་དེ་དག་ཀན་པོ་ཡིས།།

ཐོག་མར་སྦྱར་བ་བརྟེ་ཡིན་ལ།།

ཕྱི་ནས་དཔྱད་པ་ཐ་སྟོད་ཡིན།།

དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མིང་དང་ཆིག་དུ་བཏགས་པ་ཀན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་སྦྱར་བ་ནི་བརྟེ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་དེའི་རྗེས་